

**İhaleye aynı aynı IP
numarası üzerinden ihaleye
teklif sunmasının anılan
isteklilerin irade birliği
çerçevesinde birlikte hareket
ettikleri ve birbirlerinin
tekliflerinden haberdar
olduklarına ve bu koşullarda
aynı ihaleye katılmalarının
rekabeti ve ihale kararını
etkileyebilecek davranış
olduğuna dair kuvvetli karine
oluşturduğu, dolayısıyla
bahse konu istekliler
tarafından 4734 sayılı Kamu
İhale Kanunu'nun 17'nci
maddesine aykırı şekilde
ihaleye teklif verildiği**

anlaşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur..." hükmü,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında "Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

...

j) 17'nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen." hükmü,

Anılan Kanun'un "Yasak fiil ve davranışlar" başlıklı 17'nci maddesinde "İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısımında belirtilen hükümler uygulanır.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali” başlıklı 39’uncu maddesinde “İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.” hükmü,

Aynı Kanun’un “İhalenin karara bağlanması ve onaylanması” başlıklı 40’ıncı maddesinde “...İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi

halinde ise hükümsüz sayılır...” hükmü,

Bahse konu Kanun’un “Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi” başlıklı 41’inci maddesinde “İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dâhil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılır...” hükmü,

Anılan Kanun’un “İhalelere yönelik başvurular” başlıklı 54’üncü maddesinde “... Başvurular üzerine ihaleyi yapan idare veya Kurum tarafından gerekçeli olarak;

a) İhale sürecinin devam etmesine engel oluşturacak ve düzeltici işlemle giderilemeyecek hukuka aykırılığın tespit edilmesi halinde ihalenin iptaline,

... karar verilir. ...” hükmü,

Anılan Kanun’un dördüncü kısmında yer alan “İhalelere katılmaktan yasaklama” başlıklı 58’inci maddesinde “17’nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında ise altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar, 2 nci ve 3 üncü maddeler ile istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Katılma yasakları,

ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili veya bağılı bulunulan bakanlık, herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağılı kuruluğu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri, il özel idareleri bunlara bağılı birlik, müessese ve işletmelerde İçişleri Bakanlığı; belediyeler ve bunlara bağılı birlik, müessese ve işletmelerde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.” hükmü,

Anılan Kanun’un yine dördüncü kısmının “İsteklilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 59’uncu maddesinde, “Taahhüt tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra tespit edilmiş olsa dahi, 17’nci maddede belirtilen fiil veya davranışlardan Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Hükmolunacak cezanın yanısıra, idarece 58 inci maddeye göre verilen yasaklama kararının bitiş tarihini izleyen günden itibaren uygulanmak şartıyla bir yıldan az olmamak üzere üç yıla kadar bu Kanun kapsamında yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan mahkeme kararıyla 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanırlar.

Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerden dolayı haklarında birinci fıkra gereğince ceza kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilenler ve 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlar yargılama sonuna kadar Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılamaz. Haklarında kamu davası açılmasına karar verilenler, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna bildirilir.

Bu Kanunda belirtilen yasak fiil veya davranışları nedeniyle haklarında mükerrer ceza hükmolunanlar ile bu kişilerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketleri veya bu kişilerin ortağı olduğu şahıs şirketleri, mahkeme kararı ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanır...” hükmü yer almaktadır.

Başvuruya konu ihaleye ait İdari Şartname’nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: DSİ 22. Bölge Müdürlüğü (Trabzon) Şoförlü Taşıt Kiralama

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no’su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı:

DSİ 22. Bölge Müdürlüğü için 64 adet taşıt ve 71 adet şoför hizmet alımı

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: DSİ 22. Bölge Müdürlüğü Sorumluluk Sahası dâhilinde ve haricinde tüm hizmetlerde kullanılacaktır.” düzenlemesi,

Bahse konu Şartname’nin “İhale dışı bırakılma ve yasak fiil veya davranışlar” başlıklı 10’uncu maddesinde “10.1. İsteklilerin, ihale tarihinde 4734 sayılı Kanunun 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (g) ve (i) bentlerinde belirtilen durumlarda olmaması gerekmektedir. Anılan maddenin dördüncü fıkrasının (c) ve (d) bentleri hariç, bu durumlarında değişiklik olan istekli, İdareye derhal bilgi verecektir. İhale üzerinde kalan istekli ise sözleşmenin imzalanmasından önce, ihale tarihinde 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgeleri verecektir.

10.2. Bu Şartnamenin 9’uncu maddesi uyarınca ihaleye katılamayacak olanlar ile 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca ihale dışı bırakılma nedenlerini taşıyan istekliler değerlendirme dışı bırakılır.

10.3. 4734 sayılı Kanunun 11’inci maddesi uyarınca ihaleye katılamayacak olanlar ile 17’nci maddesinde sayılan yasak fiil veya davranışta bulunduğu tespit edilenler hakkında, ayrıca fiil veya davranışın özelliğine göre aynı Kanunun Dördüncü Kısımında belirtilen hükümler uygulanır.” düzenlemesi,

Anılan Şartname’nin “Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesi” başlıklı 34’üncü maddesinde “34.1. İhale komisyonu kararı üzerine İdare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir

yükümlölük altına girmez.

34.2. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum, bütün isteklilere gerekçesiyle birlikte derhal bildirilir.” düzenlemesi yer almaktadır.

Başvuruya konu ihalenin DSİ 22. Bölge Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda gerçekleştirilen “DSİ 22. Bölge Müdürlüğü Şoförlü Taşıt Kiralama Hizmet Alımı” ihalesi olduğu, söz konusu ihalenin kısmi teklife açık olarak gerçekleştirildiği, 03.10.2022 onay tarihli ihale komisyon kararı ile ihalenin başvuru konusu edilen “Bölge Müdürlüğü minibüsler” başlıklı 3’üncü kısmının Al-sağ Tem. Yem. Ser. ve Per. Hiz. İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, Kaynarlar Taş. Yem. Ser. ve Tem. Hiz. İnş. Tic. Ltd. Şti.nin şikayet başvurusu üzerine alınan ve 19.10.2022 tarihinde EKAP üzerinden isteklilere tebliğ edilen “şikayete cevap” konulu yazı ile ihalenin 3’üncü kısmının idarece iptal edildiği, isteklilere tebliğ edilen söz konusu yazıda iptal gerekçesinin “... İhaleye yapılan itirazlar dikkate alındığında aynı IP numarası üzerinden teklif verilmesinin tespit edilemeyeceği, konunun bu durum hakkındaki itirazların sürekli dillendirildiği bir ortamda şeffaflık ilkesinin ortadan kalktığı ve rekabet şartlarının oluşmadığı ekonomik olarak da ihalenin bu şekilde sürecinin sonuçlanamayacağı...” şeklinde ifade edildiği tespit edilmiştir.

EKAP üzerinden yapılan sorgulama neticesinde; doküman indirme işleminin Al-Sağ Tem. Yem. Ser. ve Per. Hiz. İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti. adına 22.09.2022 tarihinde Ali Sağlam tarafından 85.***.***.** numaralı IP üzerinden,

Reisler Nak. Tur. İnş. Tem. ve Org. Hiz. Tic. Ltd. Şti. adına 22.09.2022 tarihinde Eser Reis tarafından 21*.***.***.**

numaralı IP üzerinden gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca EKAP üzerinden yapılan sorgulama neticesinde; e-teklif verme işleminin Al-Sağ Tem. Yem. Ser. ve Per. Hiz. İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti.nce 22.09.2022 tarihinde 21*.*.*.*.*.* numaralı IP üzerinden,

Reisler Nak. Tur. İnş. Tem. ve Org. Hiz. Tic. Ltd. Şti.nce 23.09.2022 tarihinde 21*.*.*.*.*.* numaralı IP üzerinden gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden; idarelerin ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu oldukları, bu çerçevede idarelerin sunulan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbest olduğu, ancak bu takdir yetkisinin sınırsız olmayıp kanunun temel ilkelerine uygun olarak kamu yararı ve hizmet gerekleri çerçevesinde kullanılması gerektiği, ihalenin iptal edilmesine ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılan takdir yetkisinin gerekçe belirtilmek suretiyle kullanımının, bu işlemin hukuka uygunluğu noktasında önem arz ettiği ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda ihalenin iptal edilmesi durumunda idarece isteklilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılması gerektiğinin hüküm altına alındığı anlaşılmaktadır.

İhalenin başvuru konusu edilen kısmına ilişkin iptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme neticesinde; idarece iptal gerekçesi olarak belirtilen hususun varsayıma dayandığı ve başvuru sahibinin iddiasına ilişkin inceleme ve

araştırma yapılmadığı, sadece duyumlar dikkate alınarak ihalenin iptaline karar verilmesinin temel ilkelere aykırılık teşkil ettiği, başvuruya konu ihalenin ilgili kısmına 5 geçerli teklifin sunulduğu, başvuru sahibinin iddiasına ilişkin yapılan inceleme neticesinde idarece iddia konusu edilen iki isteklinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilse dahi geriye 3 geçerli teklifin kalacağı, 2 geçerli teklifin de yaklaşık maliyetin altında olduğu göz önüne alındığında; ihalede rekabet ortamının oluşmadığından söz edilemeyeceği, bu çerçevede; idarece başvuruya konu ihalenin belirtilen gerekçeler ile iptal edilmesinin kamu ihale mevzuatına aykırılık teşkil ettiği anlaşılmış olup ihalenin başvuru konusu 3'üncü kısmının iptali işleminin iptaline karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden; ihalede isteklileri tereddüde düşürmek, ihaleye katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak, alternatif teklif verebilme halleri dışında ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek şeklindeki davranışların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yasak fiil ve davranışlar olarak hüküm altına alındığı, söz konusu fiil ve davranışların tespiti halinde isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılacağı ve ihalelere katılıma ilişkin yasaklanma yaptırımının uygulanacağı, bu yaptırımın amacının ihalede serbest bir rekabet ortamının oluşmasını sağlamak ve sözleşme fiyatının oluşması aşamasında herhangi iki hukuk kişisinin birbirlerinin teklifinden haberdar olarak danışıklı hareket etmelerini önlemek olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde; başvuru konusu edilen Al-Sağ

Tem. Yem. Ser. ve Per. Hiz. İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti. ve Reisler Nak. Tur. İnş. Tem. ve Org. Hiz. Tic. Ltd. Şti.nin aynı IP numarası üzerinden ihaleye teklif sunmasının anılan isteklilerin irade birliği çerçevesinde birlikte hareket ettikleri ve birbirlerinin tekliflerinden haberdar olduklarına ve bu koşullarda aynı ihaleye katılmalarının rekabeti ve ihale kararını etkileyebilecek davranış olduğuna dair kuvvetli karine oluşturduğu, dolayısıyla bahse konu istekliler tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 17'nci maddesine aykırı şekilde ihaleye teklif verildiği anlaşıldığından; anılan isteklilerin tekliflerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (j) bendi uyarınca ihale dışı bırakılması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2022/053
Gündem No	: 46
Karar Tarihi	: 16.11.2022
Karar No	: 2022/UH.II-1418